

Η συμμαχία των απρόθυμων

ΑΡΧΕΙΟ ΜΟΝΙΜΕΣ ΣΤΗΛΕΣ 28.11.2010

Το πρόγραμμα σταθεροποίησης της ελληνικής οικονομίας έχει μπει σε κρίσιμη φάση, στην οποία διακυβεύεται η εκταμίευση της επόμενης δόσης τον Μάρτιο του 2011 και μαζί της η πτώχευση της χώρας και το μέλλον των επόμενων γενεών. Μέχρι τώρα η μείωση του ελλείμματος επιτεύχθηκε κυρίως με μπαράζ φορολογικών μέτρων, οριζόντιο ψαλίδισμα μισθών και συντάξεων και ταμειακά μέτρα συμπίεσης των λειτουργικών δαπανών και των δημοσίων επενδύσεων, που είναι σχετικά ανώδυνα διότι δεν θίγουν «κεκτημένα». Τώρα η κυβέρνηση καλείται να εφαρμόσει διαρθρωτικά μέτρα μόνιμης περικοπής και εκλογίκευσης των κρατικών δαπανών: Να μειώσει το υπεράριθμο προσωπικό και τις προκλητικά υψηλές αμοιβές στις ΔΕΚΟ, να καταργήσει δημόσιους φορείς, να περικόψει το κόστος λειτουργίας της τοπικής αυτοδιοίκησης, να βάλει τάξη στις προμήθειες των νοσοκομείων, να ενεργοποιήσει τον φοροεισπρακτικό μηχανισμό. Όλα αυτά προϋποθέτουν σύγκρουση με την εκλογική πελατεία του ΠΑΣΟΚ, σύγκρουση «με τον ίδιο του τον εαυτό», όπως είπε ο κ. Παπακωνσταντίνου.

Συγχρόνως, πρέπει να μπουν οι βάσεις για ένα νέο αναπτυξιακό πρότυπο, φιλικό προς τις αγορές, προσανατολισμένο στην εξωστρέφεια και στην ανταγωνιστικότητα. Μέτρα προς αυτήν την κατεύθυνση είναι το άνοιγμα των κλειστών επαγγελματιών, η ταχύτερη ίδρυση και αδειοδότηση των επιχειρήσεων και οι επιχειρησιακές συμβάσεις εργασίας που θα υπερισχύουν των κλαδικών. Η σημασία αυτού του τελευταίου είναι τεράστια. Κλαδικές συμβάσεις που ισχύουν σε όλη την επικράτεια οδηγούν σε λουκέτο μικρές επιχειρήσεις που δεν έχουν τη δυνατότητα να πληρώσουν μισθούς που συμφωνήθηκαν ερήμην τους μεταξύ των μεγάλων επιχειρήσεων του κλάδου και των συνδικάτων. Η υπουργός Εργασίας κ. Κατσέλη αντιπαραθέτει ότι η απελευθέρωση των αμοιβών θα δημιουργήσει συνθήκες αθέμιτου ανταγωνισμού μεταξύ των επιχειρήσεων και θα προκαλέσει πτώση των μισθών στον ιδιωτικό τομέα. Πώς όμως θα γίνει η «εσωτερική υποτίμηση» αν δεν περιοριστεί το μισθολογικό κόστος; Είναι σίγουρα προτιμότερο να περιοριστεί η αγοραστική δύναμη των μισθωτών, που αυξήθηκε πολύ πιο γρήγορα από την παραγωγικότητα τα τελευταία χρόνια, παρά να μείνουν άνεργοι λόγω έλλειψης ανταγωνιστικότητας. Η κυβέρνηση αντιμετωπίζει τις επιχειρησιακές συμβάσεις σαν αναγκαίο κακό, που θα ισχύει για περιορισμένο χρόνο για όσες επιχειρήσεις απειλούνται με λουκέτο. Μα το ζητούμενο είναι η σύνδεση των μισθών με τις επιδόσεις των επιχειρήσεων, ακριβώς για να μην απειληθούν με λουκέτο! Η Ελλάδα έχει ένα από τα πιο περιοριστικά ρυθμιστικά πλαίσια μεταξύ των χωρών του ΟΟΣΑ. Αυτή η υπερ-ρύθμιση της αγοράς εργασίας και η «προστασία» της απασχόλησης (που απλώς αποτρέπει τις προσλήψεις) συμβάλλει στη διατήρηση της ανεργίας σε υψηλά επίπεδα, ιδιαίτερα μεταξύ των νέων, ακόμη και σε περιόδους ταχύρρυθμης ανάπτυξης. Το τελευταίο που χρειαζόμαστε είναι νέοι ρυθμιστικοί κανόνες. Αντίθετα, χρειαζόμαστε μια συστηματική διαδικασία κατάργησης όλων των περιττών ρυθμίσεων που εμποδίζουν τον ανταγωνισμό, με τη συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα.

Το πρόβλημα όμως είναι ότι οι άνθρωποι που καλούνται να εφαρμόσουν τις μεταρρυθμίσεις δεν πιστεύουν σε αυτές. Διακατέχονται από μία νοοτροπία

micromanagement των αγορών και από ένα φόβο σύγκρουσης με τα συνδικάτα. Εφαρμόζουν την απελευθέρωση των αγορών με μινιμαλιστικό τρόπο, βάζοντας γραφειοκρατικά εμπόδια ώστε να μη λειτουργήσει ο ανταγωνισμός στην πράξη. Το είδαμε στην άρση του καμποτάζ «υπό όρους» από την κ. Κατσέλη (που δεν οδήγησε σε απελευθέρωση), στους περιττούς νόμους για τη ρύθμιση χρεών των επιχειρήσεων και νοικοκυριών (που ήδη γινόταν με πρωτοβουλία των τραπεζών), στην πρώτη απόπειρα «απελευθέρωσης» των οδικών μεταφορών από τον κ. Ρέππα (που ευτυχώς αναθεωρήθηκε) και στον νόμο για την αναδιάρθρωση του ΟΣΕ (χωρίς να απολυθεί ούτε ένας από τους χιλιάδες υπεράριθμους).

Η κυβέρνηση αντιμετωπίζει το Μνημόνιο σαν το τίμημα που πρέπει να πληρώσει η χώρα για να αποφύγει την πτώχευση και όχι σαν μια χρυσή ευκαιρία να διορθωθούν οι παθογένειες της ελληνικής οικονομίας και να μπουκωθούν οι βάσεις για την ευημερία των επόμενων γενεών. Το «φάρμακο που σκοτώνει» δεν είναι το Μνημόνιο, είναι αυτοί που το υποσκάπτουν στο όνομα του εθνικού συμφέροντος. Όσο και να αναγκάζεται να το εφαρμόσει «η συμμαχία των απρόθυμων», είναι αμφίβολο αν τελικά θα τα καταφέρει.

* Η κ. Μιράντα Ξαφά είναι σύμβουλος επενδύσεων στην IJ Partners και ιδρυτικό μέλος της Δράσης.